

Buren av vänskap – Historik om nordisk kommitté

För 13 år sedan tog Birger Haswik, föreståndare för Barn- och Ungdomspsykiatri i Norge, initiativ till en nordisk konferens för behandlingspersonal. Den ursprungliga tanken var att anordna en konferens för personer som arbetar med unga människor till vardags.

Av Eva Helena Andersen

År 1990 deltog Birger Haswik i en konferens för Barn- och Ungdomspsykiatri i Oslo och blev förvånad över att denna typ av konferens var förbehållen överläkare och chefspsykologer. Tillsammans med en kollega och Jørgen Winther, föreståndare för och styrelseledamot i Danske Døgninstitutioner, utvecklade han idén att starta en konferens för vanliga behandlare. Sedan dess har samarbetet spridit sig i Norden, med årliga konferenser och "halvtidsmöten".

Högre status

- Tanken var att ge pedagogiska medarbetare större status. De workshops och seminarier som anordnas går ut på att vanliga människor kommer och berättar om sitt arbete och sin verksamhet. På så sätt får vi som personal erfarenhet av att träda fram och visa att vi kan någonting. Och att vi är något, för vi kan något särskilt som inte andra kan, säger Jørgen Winther.

Inom Nordisk Kommitté har man medvetet valt en viss struktur som gör att samtliga länder kan infinna sig med kandidater från det egna landets behandlingsinstitutioner för barn och ungdomar. De nordiska länderna turas om att anordna konferenserna, som alla har ett särskilt tema.

Finkläderna med

Utöver de gemensamma föredragen och alla de workshops som anordnas är festkvällen en fast punkt på dagordningen.

- Det gäller att också ha med sig finkläderna, framhåller Birger Haswik med glimten i ögat och fortsätter:

- Det är de särskilda ramarna som gör att folk ger varandra och vardagen ett lyft. Det ska vara en viss stil på det. Ramarna kanske till viss del är lite ovanliga för gruppen, men vi har märkt att folk faktiskt tycker om det.

Man har i Nordisk Komité helt metvetet valt att kopiera samma system som systemet för cheferna. Samtidigt understryker de båda styrelseledamöterna att det är mycket viktigt att det inte blir en allt för formalistisk förening. Det är en förening med vida vyer och högt i tak, där det finns plats för vänskap över landsgränserna.

Nordiskt nätverk

Sedan idén uppstod för 13 år sedan har det efterhand anordnats sju vanliga konferenser och två halvtidskonferenser. Arbetet är frivilligt och oavlönat och har huvudsakligen utförts av kommitténs medlemmar.

En följd av konferenserna är att det knyts kontakter och vänskapsband mellan de olika nordiska behandlingsinstitutionerna. De lånar lokaler och stugor av varandra och det görs praktikbesök i de olika länderna. Det kan vara inspirerande att se andras metoder.

Melodin i språket

Det är kanske inte alltid lika lätt för alla deltagare att förstå vad som sägs på danska, det språk som huvudsakligen talas på konferensen i Skagen.

- Vi har ett språkproblem som vi försöker att lösa, säger Birger Haswik och förklarar:

- Vi norrmän har lätt för att förstå svenska. Tänk bara så lätt det är att sjunga svenska sånger. Svenskarna har det betydligt svårare med norskan – kanske för att de aldrig ser på norsk TV, skrattar han.

- Det kan också vara förklaringen till varför det finns så många norrmän här. För oss är svenska och danska inte så problematiskt som för de andra.

- Ja, det gäller att hitta melodin i språket, inflikar Jørgen Winther och ger ett exempel:

- De finlandssvenska deltagarna har svårt att förstå danska i början. Efter hand som man pratar med dem börjar det dock att gå bättre, och sista dagen kan de lätt följa med. Sedan är det upp till dem själva att upprätthålla det de lärt sig. Men det är en början – en öppning som jag tror att alla upplever.

Större självförtroende och fackkunskap

Enligt Jørgen Winther har de 13 åren av samarbete helt klart burit frukt. Han anser att nätverket och utbytet ger större självförtroende och att behandlingspersonalen har blivit bättre på att träda fram och berätta vad de kan.

- Kurserna bidrar till att öka fackkunskapen, säger Jørgen Winther och fortsätter:

- Vi får utbildning av terapeuter som verkligen har särskild kompetens. Detta att arbeta på en behandlingsinstitution är annorlunda nu än när vi själva började. Jag tror att det har trätt fram fler vanliga människor här än vad jag någonsin tidigare varit med om i Danmark. Här hemma har det alltid bara varit de senaste forskningsresultaten som räknats. Det vanliga dagliga arbetet har däremot inte haft hög prioritet.

Återseendets glädje

För Birger Haswik och Jørgen Winther, som har varit med från början, står det klart att många har haft glädje av den nordiska vänskapen. De flesta känner efterhand varandra från tidigare konferenser, och glädjen över att träffa gamla bekanta genomsyrar därmed varje konferens. Flera av styrelsens fasta medlemmar har beslutat att gå i pension. Nya krafter tar vid. Men idén lever vidare och bygger en bro till kollegor i nordiska samt baltiska länderna. Det är en förening med en särskild själ – buren av nordisk vänskap.